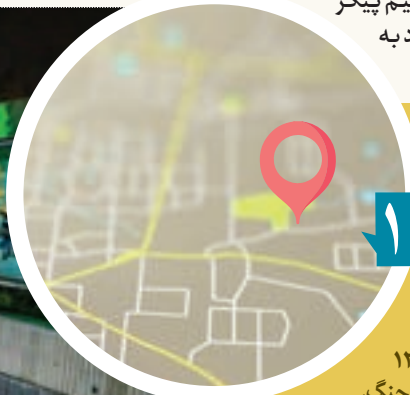

ابراهیم روحانی، از رزمندگان سابق، می‌گوید: برای دیدار آخر با خیلی از هم‌زمانم به معراج آمده‌ام، اما قصه قاسم گلچین از همه جالب‌تر بود. قاسم دوست داشت دکتر شود و برای زندگی به پاریس برود. نوروز سال ۶۱ در مناطق جنگی پزشکیار می‌خواستند؛ قاسم داوطلب شد و به جبهه رفت. در جزیره مجنون شیمیایی شد؛ او را به تهران و بعد هم به پاریس منتقل کردند. قاسم سه روز در پاریس بود و همان جا شهید شد. قاسم به آرزوی رسیدن به پاریس رفت. اول اردیبهشت سال ۶۳ پیکرش را به معراج آوردند و من و رفقا برای آخرین دیدار به اینجا آمدیم.

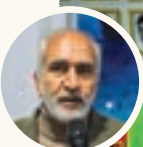
یکی از اهالی محله امام‌هادی^(ع) احمد خدای است؛ برادر شهید حسین خدای که جز اولین شهیدایی است که پیکرش را برای شناسایی و تشییع به معراج شهید آوردند. اومی‌گوید: حسین روز سوم خرداد سال ۶۳ به شهادت رسید. خانه ما در خیابان امام‌هادی^(ع) بود. یک روز به خانه ما آمدند و گفتند پیکر حسین را آورده‌اند، بیا بیاید برای شناسایی. رفتیم پیکر حسین را تحویل گرفتیم و در آرامستان بحرآباد به خاک سپردیم.

مکان تاریخ‌ساز دفاع مقدس، پس از سال‌ها جان گرفت

شکوه دوباره معراج شهدا

رضایتی‌موری راد ام‌شهید تا سال ۱۳۶۳ جایی به نام معراج شهیدان داشت. در این سال، سپاه در ابتدای شهرک امام‌هادی^(ع) دور میدان معراج، ملکی را اجاره کرد و این شهر مثل برخی شهرهای کشور صاحب معراج شد. تا حوالی سال ۱۳۶۹ نزدیک به ۱۶ هزار شهید دفاع مقدس از این مکان تشییع شده‌اند تا اینکه پس از جنگ، این ملک به صاحبش برگردانده شد. سرانجام این ملک در سال ۱۴۰۲ توسط شهرداری تملک شد و بعد از گذشت دو سال، ۱۶ فروردین امسال ساختمان فرهنگی معراج شهیدان با شکل و شمایل جدید افتتاح شد. این مکان تاریخی در فتنه دی ماه سال گذشته توسط آشوبگران آسیب دید، اما با همت شهرداری در سریع‌ترین زمان ممکن به بهره‌برداری رسید.

بچه‌های جبهه و جنگ، حمید رضا صدوقی را خوب می‌شناسند. او بارها برای وداع با رفقاییش به معراج شهیدان آمده است. می‌گوید: یک روز که به معراج آمدم، مادری آمده بود و می‌گفت: «امروز بچه من را به معراج آورده‌اند... هر چه به او گفتند، مادر برو؛ اگر اسم پسر ت در لیست باشد، به شما خبر می‌دهند.» آن مادر به خرجش نمی‌رفت. خلاصه لیست شهیدان را آوردند و معلوم شد که پسر شهیدان مادر را هم به معراج آورده‌اند. از او پرسیدند: «از کجا فهمیدی؟» گفت: «پسرم دیشب به خوابم آمد و گفت مادر! در راه مشهد هستم. بیا به معراج.»

عکس: محمدحسن صلواتی/شهرآرا

«امان از یکشنبه‌های معراج! این را فاطمه نورپور می‌گوید و ادامه می‌دهد: یکشنبه‌ها روز شناسایی شهیدان بود. بارها در معراج این جمله‌ها را به گوش شنیدم: «مادران عزیز! لطفاً به سردخانه مراجعه نکنید؛ منتظر باشید تا برادران اسم شهیدان را اعلام کنند. خانواده‌هایی که مفقود دارند اول به دفتر بروند. اگر اسم شهید در دفتر ثبت بود، شما را راهنمایی می‌کنند.» روز وداع مادران با فرزندانشان خیلی سخت بود. من در مراسم شهید جواد خلیل زاده و شهید مهدی میرحسینی حضور داشتم و با داغ مادران شهید آشنا هستم.